

İlk ve orta tedrisat muallimlerinin terfi ve tecziyeleri hakkındaki kanunun bazı maddelerinin tadiline dair olan kanunun 1 inci maddesinin değiştirilmesi hakkında 1/969 numaralı kanun lâiyhası ve Maarif encümeni mazbatasile ilk ve orta tedrisat muallimlerinin terfi ve tecziyeleri hakkındaki kanunun 7 nci maddesinin değiştirilmesine dair 1/1018 numaralı kanun lâiyhası ve Maarif ve Bütçe encümenleri mazbataları

İlk ve orta tedrisat muallimlerinin terfi ve tecziyeleri hakkındaki kanunun bazı maddelerinin tadiline dair olan kanunun 1 inci maddesinin değiştirilmesi hakkında 1/969 numaralı kanun lâiyhası

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı 6/1071

24 -IV-1934

B. M. M. Yüksek Reisliğine

İlk ve orta tedrisat muallimlerinin terfi ve tecziyelerine ait 1702 sayılı kanunun bazı maddelerinin tadiline dair olan 25-VII-931 tarih ve 1880 sayılı kanunun 1 inci maddesinin değiştirilmesi hakkında Maarif vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 12 - IV - 1934 te Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun lâiyhası esbabı mucibesile birlikte arz edilmiştir efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı mucibe lâiyhası

Orta derecedeki mekteplerimizi daha mükemmel ve gayelerine daha uygun bir hale getirmek için 1934-1935 ders yılı başından itibaren bu mekteplerin ders saatlerinde ve programlarında esaslı değişiklikler yapılacak ve muallimler ders saatleri haricinde müzakere ile de mükellef tutulacaklar ve buna mukabil kendilerine ücret verilecektir.

Kanunî şartları haiz kâfi derecede muallim bulunmaması yüzünden gerek lise sınıflarında ve gerek orta derecedeki sınıf ve mekteplerde ders okutan muallimlere ilâve olarak verilecek derslerin miktarı da haftada 5 saatten 6 ya çıkarılmıştır.

Muallimlik, yorucu ve yıpratıcı bir meslek olduğu için, muallimlikte kıdemi 25 seneyi doldurmuş olanların rızaları olmadıkça ilâve ders ile mükellef tutulmaları muvafık görülmemiş, yalnız müzakere vazifesinin yapmak mecburiyeti tahmil edilmiştir.

Haftanın bütün saatlerinde ders okutmakla meşgul olacak bir muallimin tedrisatından faide beklemek doğru görülemediği için muallimlerimizin hususî ve resmî mektep ve müesseselerde haftada deruhte edecekleri ders saatleri adedi azami 24 saat olarak tespit edilmiştir.

Bu sebeple kanun lâiyhası teklif olunmuştur.

Maarif encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maarif encümeni

Karar No. 8

Esas No. 1/969

16 - V - 1934

Yüksek Reisliğe

1880 sayılı kanunun birinci maddesinin değiştirilmesi hakkında olup Başvekâletin 28 nisan 1934 tarih ve 6/1071 numaralı tezkeresile Yüksek Meclise tevdi olunan ve encümenimize havale edilen kanun lâyihası ve esbabı mucibesi üzerinde konuşuldu:

Bu lâyihanın esbabı mucibe mazbatasında kanunun tedvinindeki maksat izah edilirken: Orta derecedeki mekteplerimizi daha mükemmel ve gayelerine daha uygun bir hale getirmek için 1934 - 1935 ders yılı başından itibaren bu mekteplerin ders saatlerinde ve programlarında esaslı değişiklikler yapılacağı ve bu meyanda muallimlerin ders saatleri haricinde müzakere ile de mükellef tutulacakları zikredilmektedir.

Müfredat programları mekteplerin tedrisi ve terbiyevî bünyesini tayin etmesi itibarile tadil ve tanzimi hususî bir ehemmiyeti haizdir. Bilhassa orta tahsil gibi memleketin iş ve kültür hayatının anasını yetiştirmek ve istikametlendirmek gibi en çetin bir vazifeyi yüklenmiş bir tahsil cihazının müfredat programlarının tanzimi mevzu bahis olunca bu ehemmiyet daha büyüktür. Bu sebeptendir ki Yüksek Meclisçe kabul edilen 10 - VI - 1933 tarih ve 2287 sayılı Maarif vekâleti merkez teşkilâtı kanunu ile toplanması icap eden Maarif şûrasının vazifeleri arasında mektep programlarının tayini de verilmiştir. Türk çocuğunun yüksek zekâsile ve onun vatan ve dünya içinde yapmağa hazırlandığı büyük vazife ile mütenasip bir müfredat programının tanzimi ancak salâhiyetli heyetlerin etraflı tetkikleriyle mümkün olabilir.

Bu nokta üzerinde encümenimizle beraber olduğunu beyan eden Maarif vekili Beyefendi orta tahsil programlarında bu sene esasen bir tadilât yapılmayacağını ve hazırlanmakta olan tadilâtın ise ancak gelecek seneye kadar bitebileceği cihetle önümüzdeki yıl içinde Şûranın tetkikine verileceğini söylemişler ve teklif

edilen bu kanunun gelecek yıl içinde çıkması muhtemel olan bazı idarî müşkülleri önlemek için hazırlanmış ve Yüksek Meclise arz edilmiş bulunduğunu ifade etmişlerdir.

Filvaki esbabı mucibe mazbatasının diğer kısımlarında yürütülen mütalealar encümenimizce de varit görülmüş ve şimdiki programlara dahil derslerin daha iyi verilebilmesini temin için kanunun heyeti umumiyesile şayanı müzakere olduğu kabul edilmiştir. Kanunun unvanı 1880 numaralı kanunun birinci maddesinin tadili hakkında kanun lâyihasıdır. Halbuki Hükûmetten gelen teklifte bu maddenin tadilinden başka yeni hükmü mutazammın bir madde konulmuş olmasına ve encümenimizce de uzun görülen maddenin parçalanarak yeni maddeler halinde tedvin edilmesine binaen kanunun unvanı «1880 numaralı kanunun birinci maddesinin lâğvile bu kanuna bazı maddeler konulması hakkında kanun lâyihası» şeklinde değiştirilmesi muvafık görülmüştür. Muallimlere ders okutmaktan başkaca müzakere vazifesi de tahmil edilmektedir. Ücrete tâbi olan bu müzakere saatlerinin azamî miktarının tayini münasip görülerek kanunun birinci maddesi buna göre değiştirilmiştir. Kanunun istihdaf eylediği maksatlardan biri de Hükûmet mazbatasında beyan edildiği üzere haftanın bütün saatlerinde ders okutmakla meşgul olacak bir muallimin tedrisatından fayda beklemek doğru görülmediği için muallimlerin hususî ve resmî mektep ve müesseselerde haftada deruhte edecekleri ders saatleri adedinin 24 saat olarak tesbit edilmiş olması ve muallimin bu miktardan başka hiç bir mektepte üzerine ders alamamasıdır.

Mazbatada işaret edildiği veçhile resmî ve hususî orta tahsil müesseselerinde muallimlerin alacakları ders saatleri yekûnunun bu suretle tahdidini encümenimiz de yerinde bulmuş ve yukarıda azamî miktarın kanuna ithalini muvafık bulunduğunu müzakere saatleri ile birlikte bu yekûnu lise muallimleri için 26, orta mektep

muallimleri için de 28 saat olarak tesbit eylemiştir. Diğer bazı tadillerle encümenimizde hazırlanan kanun lâyihası Yüksek Meclisin tasvibine sunulmuştur.

Mf. E. Reisi	M. M.	Kâtip
Erzurum	Afyon Karahisar	Sinop
<i>Nafi Atuf</i>		<i>İ. Alâettin</i>

Aza	Aza	Aza
Urfa	İzmir	Mersin
<i>Refet</i>	<i>O. Z. Hamdi</i>	<i>Ferit Celâl</i>
Aza	Aza	
Ordu	Trabzon	
<i>Hamdi</i>	<i>Halil Nihat</i>	

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

1880 numaralı kanunun birinci maddesinin tadiline dair kanun lâyihası

BİRİNCİ MADDE — 25 - VII - 1931 tarihli ve 1880 numaralı kanunun birinci maddesi aşağıdaki şekilde tadil olunmuştur:

Orta tedrisat mektepleri muallimlerinden kıdemlerine göre aldıkları maaşlara mukabil lise sınıflarında ders okutanlar haftada azamî 15, orta dereceli sınıf ve mekteplerde ders okutanlar haftada azamî 18 saat ders vermekle mükellef tutulurlar. Bu suretle 15 veya 18 saatlik derisi üzerine alan bir muallim ihtisası dahilinde münhal bulunan azamî 6 saatlik ders grupunu da ücret mukabilinde maarif mekteplerinde veya askerî mekteplerde tedris etmeğe mecbur tutulabilir. Bundan başka her muallim, vekâletçe kendisine tahsis olunan müzakere saatlerinde de talebeyi idare etmeğe mecburdur.

Lise muallimlerinden 21 saatlik mecburî ders grupunu tedris edenlere muvafakat ettikleri takdirde ücret mukabilinde 3 saatlik ders daha verilebilir.

İlave ders ve müzakerelerden istinkâf etmek esas vazifeden istifa etmiş sayılmayı mucip olur.

Muallimlikte 25 seneyi doldurmuş olanlar rızaları olmadıkça ilâve ders ile mükellef tutulmazlar. Yalnız müzakere vazifesini yapmak mecburiyetindedirler.

Uhdelerinde müdürlük muavinlik bulunan muallimler haftada azamî 12 saat ders okutmakla mükellef tutulurlar. Müdüre ayrıca müzakere saatleri verilmez. Yalnız muavinlere vekâletin münasip göreceği miktarda müzakere saati tahsis olunabilir.

Orta tedrisat mekteplerinde ders ve müzakere deruhde eden muallimlere ve memurlara

MAARİF ENCÜMENİNİN TADİLİ

1880 numaralı kanunun birinci maddesinin lâğvile bu kanuna bazı maddeler ilâvesi hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Orta tedrisat muallimlerinden lise ve muadili sınıflarında ders okutanlar haftada en çok on beş ders ve iki saat müzakere, orta derecedeki sınıflarda ders okutanlar on sekiz saat ders ve dört saat te müzakere ile mükellef tutulurlar. Bu suretle vazife alan muallimlere ihtisasları dahilinde olmak üzere maarif mekteplerinde veya askerî mekteplerde ücret mukabilinde en çok altı saatlik ders daha verilebilir.

Lise muallimlerine bu mecburiyet dışında muvafakat ettikleri takdirde ücreti mukabilinde üç saatlik daha ders verilebilir.

Muallimin kabulüne mecbur olduğu vazifelerin her hangi birinden istinkâf etmesi esas vazifeden istifa etmiş sayılmasını mucip olur.

Uhdelerinde müdürlük, muavinlik bulunan muallimler haftada en çok on iki saat ders okutmakla (Bu on iki saatte müzakere saatleri dahildir) mükellef tutulurlar.

haftada okutacağı her ders saat için ayda 4 liradan 8 liraya ve her müzakere saati için de iki liradan dört liraya kadar ücret verilir. Ancak orta tedrisat muallimliği evsafını haiz olup ta orta tedrisat mekteplerinde muallimlik eden mütekaïtlere 10 haziran 1930 tarihli ve 1702 numaralı kanunun birinci ve ikinci maddelerinde gösterilen mebdde maaşı derecesi üzerinden ve maaş tahsisatından ücret verilir.

Maarif vekâleti lüzum gördükçe ecnebi lisanı muallimlikleri için kadrosunda ayırdığı maaş mukabilinde ecnebi tabiiyetinde bulunan lisan muallimi dahi kullanabilir.

Muallim ve memurlara verilen ücretlerle mütekaïtlerin alacakları muallimlik maaşları ve ecnebi tabiiyetinde bulunan lisan muallimlerine verilecek maaşlar müktesep hak teşkil etmezler.

MADDE 2 — Orta tedrisat muallimliği evsafını haiz olupta orta tedrisat mekteplerinde ders okutan memurlarla, yukarıdaki maddeye göre ücretli ders deruhde eden muallimlere haftada okutacakları her ders saati için ayda dört liradan 8 liraya ve her müzakere saati için de iki liradan dört liraya kadar ücret verilir. Kanunî evsafı haiz olupta orta tedrisat mekteplerinde muallimlik eden mütekaïtlere 10 haziran 1930 tarihli ve 1702 numaralı kanunun birinci ve ikinci maddelerinde gösterilen mebdde maaşı derecesi üzerinden ve maaş tahsisatından ücret verilir.

Maarif vekâleti lüzum gördükçe ecnebi lisanı muallimlikleri için kadrosunda ayırdığı maaş mukabilinde ecnebi tabiiyetinde bulunan lisan muallimi dahi kullanabilir.

MADDE 3 — Muallim ve memurlara verilen ücretlerle mütekaïtlerin alacakları ücretler müktesep hak teşkil etmez.

MADDE 4 — Muallimlikte 25 seneyi doldurmuş olanlar rızaları olmadıkça ilâve ders ile mükellef tutulmazlar. Yalnız müzakere vazifesini yapmak mecburiyetindedirler .

MADDE 5 — 25 - VII - 1931 tarihli ve 1880 numaralı kanunun birinci maddesi mülğadır.

MADDE 6 — Hükûmetin ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

İKİNCİ MADDE — Orta tedrisat muallimleri resmî ve hususî mektepler ve müesseselerde haftada 24 saatten fazla ders deruhde edemezler.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Bu kanun 1 eylül 1934 tarihinden muteberdir.

DÖRDÜNCÜ MADDE — Bu kanun hükümlerini icraya Maliye ve Maarif vekilleri memurdur.

12 - IV - 1934

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.
<i>İsmet</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>Zekâî</i>	<i>Ş. Kaya</i>
H. V.	Mal. V.	Mf. V.	Na. V.
<i>Dr. T. Rüştü</i>	<i>Fuat</i>	<i>Hikmet</i>	<i>Ali</i>
İk. V.	S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>M. Celâl</i>	<i>Dr. Refik</i>	<i>Ali Rana</i>	<i>Muhlis</i>

MADDE 7 — Hükümetin üçüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8 — Hükümetin dördüncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

İlk ve orta tedrisat muallimlerinin terfi ve tecziyeleri hakkındaki kanunun 7 nci maddesinin değiştirilmesine dair 1/1018 numaralı kanun lâyihası ve Maarif ve Bütçe encümenleri mazbataları

T. C.

Başvekâlet

Kararlar müdürlüğü

Sayı: 6/1323

20-V-1934

B. M. M. Yüksek Beisliğine

İlk ve orta tedrisat muallimlerinin terfi ve tecziyeleri hakkındaki kanunun 7 nci maddesinin tadili hakkında Maarif vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 19-V-934 te Yüksek Meclise sunulması kararlaştırılan kanun lâyihası esbabı mucibesile birlikte Yüksek huzurlarına sunulmuştur efendim.

Başvekil

İsmet

Esbabı mucibe lâyihası

Mekteplerin terbiye ve tedris işlerinin düzgün idare edilmesi müdürlerin ve muavinlerin liyakat ve kudretlerine bağlı olduğundan kıymetli idare unsurları yetiştirilmesi ve mekteplerde terbiye ve tedris vazifelerinin mükemmel bir şekilde yapılması için idare hizmetlerinin arzu edilir birer iş haline konulması zaruridir. İdare kabiliyeti tebarüz eden değerli talim unsurlarını aynı zamanda mekteplerin başına getirerek idare hizmetlerinde de kendilerinden istifade mecburiyetindeyiz.

Buğün idarî vazifelere tahsis edilen makam ücretlerinin tahmil edilen külfetle mütenasip olmaması yüzünden bir çok mekteplerimize değerli ve tecrübeli müdür ve muavinler bulmak kabil olamamaktadır.

Kendilerinden bu sahada isrifade umulan bir çok muallimler yukarıda arzolunan sebeple bir mektep idaresinin maddî ve manevî mesuliyeti altına girmek istememektedirler. Mektep idareciliginin rağbet olunur bir iş haline getirilmesi için makam ücretlerinin mektepteki talebe miktarile ve mektebin leyli ve nehari veya pansiyonlu bulunuşuna göre yeniden tanzimine ve tezyidine zaruret görülmüş ve merbut kanun lâyihası bu maksatla teklif edilmiştir.

Evvelce pansiyonu bulunan mekteplerin müdür ve muavinlerine pansiyondaki hizmetleri

için 2005 numaralı hanunla ayrıca pansiyonlar tahsisatından da ilâve ücret farkı verilmesi kabul edilmişti. Pansiyonlu bir mektep leylî teşkilâtı olan bir mektep bulunduğuna göre ve makam ücretleri vekâletimizce tesbit olunurken bu esasa göre ücretler tayin edileceğine nazaran pansiyondaki hizmetler için başkaca ücret verilmesinden sarfınazar edilmiş ve yalnız bütün makam ücretlerinin umumî bütçeye tahmil etmemek için bu ücretlerin bir kısmını tahsisatları müsait pansiyonlar varidatından temin etmek üzere kanun lâyihasına ayrı bir madde ilâve olunmuştur.

Maarif encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Maarif encümeni
Karar No. 9
Esas No. 1/1018

27 - V - 1934

Yüksek Reisliğe

İlk ve orta tedrisat muallimlerinin terfi ve tecziyeleri hakkındaki kanunun yedinci maddesinin tadiline dair Başvekâleti Celileden gelen 20 - V - 1934 tarih ve 1323 numaralı kanun lâyihası ve esbabı mucibesi encümenimizde Maarif vekili Hikmet ve müsteşar Rıdvan Nafiz, Talim ve terbiye reisi İhsan ve Orta tedrisat umum müdürü Hasan Âli Beyefendilerin huzurile müzakere edildi:

Lise ve orta mekteplerin ıslahı düşünülürken idare makamının takviyesi ve bu makama geçecek unsurların iyi hazırlanıp yetiştirilmesi lâzımdır. Müzakere esnasında anlaşıldığına göre şimdiye kadar idare makamları için derece ve terfi sıraları gözetilmemiştir. Mekteplerde muavinlik ve müdürlük makamları varsa da muavinliği çok yerde en genç ve en yeni muallimler kabul etmiş ve bunlar arasından müdürler seçilememiştir. Müdürlük makamına en liyakatli görülen muallimler getirilmiştir. Halbuki tedrisat ve idare ayrı ayrı şeylerdir. Tedriste muvaffakiyetleri dolayısıyla bir muallimin birden müdürlük makamına getirilmesi doğru olamaz. Vekâlet bu halden acı tecrübeler aldığını söylemiştir. Bu lâyiha muavinliği ikiye ayırarak bir başmuavinlik ihdas etmektedir. Genç muallimlerden idare kabiliyeti görülenlere muavinlik vazifesi verilecek, tecrübeleri ve liyakatleri görüldükçe başmuavinliğe geçirileceklerdir. Bu makamda da temayüz edenler müdürlük makamına çıkabileceklerdir. Ücretlere gelince muavinler için halen mevcut olan azamî ve

asgarî hadlere dokunulmamıştır. Muavinler asgarî hadden başlayarak hizmetlerine göre azamî hadde çıkacaklardır.

Başmuavinlik için ayrı bir had kabul edilmiştir. Bu makama gelenler müdürlük için namzettirler. Muvaffak olanlara müdürlük kapısı açıktır.

Müdürlük makamının da azamî haddi biraz arttırılmıştır. Fakat bu azamî had bundan sonra müdürlerin görülecek hizmetlerine ve mekteplerinin ıslahındaki muvaffakiyetlerine göre verilecektir.

Neharî ve leylî mekteplerde makam ücretleri umumî muvazeneden ve leyliliği kalkıp ta pansiyonlu olan lise ve orta mekteplerde neharî ücreti umumî muvazeneden ve leylilik masrafı da pansiyonlardan verilmekte idi. Neharî ve leylî mekteplerin ücretleri umumî muvazeneden verilecekse de pansiyonlu mekteplerin ücretleri birleştirilerek pansiyon masrafından tediye olunacaktır. Ancak pansiyon varidatı müsait olmayan yerlerde umumî muvazeneden verilecektir. Bu lâyiha orta tedrisat mekteplerinin müdür ve muavinlerinin ücretleri hakkındaki hükümleri ihtiva ettiğinden ismi ona göre değiştirilmiştir.

İkinci maddesinde ücretler asgarî ve azamî hadlerinin takdirinde « Mektebin leylî, neharî ve pansiyonlu oluşuna ve talebe mevcudunun azlığına ve çokluğuna göre » tesbiti düşünülmüş ise de işin güçlüğü ve mesuliyetinin büyüklüğü mektebin şeklinden ve talebe mevcudundan ziya-

de mekteplerin derece ve ehemmiyetinden ileri geleceğinden encümenca bu fıkra değiştirilerek «Mekteplerin derece ve ehemmiyetine göre» denilmiştir.

Bu lâyiha bazı kanunların hükümlerini değiştirdiğinden « Bu kanuna uymayan hükümler kaldırılmıştır » ibaresile bir madde ilâve edilmiştir.

Arzolanun esas ve tadillerle encümenca ka-

bul olunan kanun lâyihası Yüksek Meclisin tasdikına sunulmuştur.

Maarif En. Reisi Erzurum	M. M. Afyon K. Haydar	Kâtip Sinop İ. Alâettin
Aza Ordu Hamdi	Aza Trabzon Halil Nihat	Aza Urfa Refet
		Aza Muş K. O. Hakkı

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

İlk ve orta tedrisat muallimlerinin terfi ve tecziyeleri hakkındaki kanunun 7 nci maddesinin tadiline dair kanun lâyihası

BİRİNCİ MADDE — 1702 numaralı ve 15 haziran 1930 tarihli kanunun 7 nci maddesi aşağıdaki şekilde tadil olunmuştur :

Orta tedrisat mektepleri müdür, başmuavin ve muavinlerine, muallimlik maaşlarından başka teadül kanununun beşinci maddesi mucibince idarî vazifelerine mukabil aşağıda gösterilmiş olan asgarî ve azamî hadler dahilinde ücretler verilir :

Ayda ücret
Lira

Lise ve muallim mektepleri müdürleri	90 - 150
Orta mektep müdürleri lise ve muallim mektebi başmuavinleri	50 - 90
Muavinler	35 - 50

İKİNCİ MADDE — Bir müdür, başmuavin veya muavine verilecek ücret birinci maddede gösterilen hadler dahilinde ve mektebin leylî, neharî veya pansiyonlu oluşuna, talebe mevcudunun azlık ve çokluğuna göre Maarif vekâletince tesbit olunur. Pansiyonu olan mekteplerde müdür ve muavinlere bundan başka ücret verilmez.

ÜÇÜNCÜ MADDE — Varidatı müsait pansiyonlu mekteplerin müdür, başmuavin ve muavin ücretleri tamamen pansiyon tahsisatından, neharî mekteplerle pansiyonu olmayan leylî veya pansiyon varidatı müsait bulunmayan pansiyonlu mekteplerin müdür, başmuavin ve mu-

MAARİF ENCÜMENİNİN TADİLİ

Orta tedrisat mektepleri müdür ve muavinlerinin ücretleri hakkında kanun lâyihası

MADDE 1 — Hükümetin teklifi olduğu gibi kabul edilmiştir.

MADDE 2 — Bir müdür, başmuavin veya muavine verilecek ücret birinci maddede gösterilen hadler dahilinde mekteplerin derece ve ehemmiyetine göre Maarif vekâletince tesbit olunur. Pansiyonu olan mekteplerde müdür ve muavinlere bundan başka ücret verilmez.

MADDE 3 — Varidatı müsait pansiyonlu mekteplerin müdür, başmuavin ve muavin ücretleri tamamen pansiyon tahsisatından, neharî mekteplerle pansiyonu olmayan leylî veya pansiyon varidatı müsait bulunmayan pansiyonlu mekteplerin müdür, başmuavin ve mu-

avin ücretleri umumî bütçeden verilir. Müdür, başmuavin ve muavinlere umumî bütçeden verilecek ücretler bütçe ile tayin olunmuş olan miktarı, pansiyonlardan verilecek miktar da her sene bütçe kanununa bağlı «N» cetveli ile tesbit olunan haddi hiç bir suretle tecavüz ettirilemez.

DÖRDÜNCÜ MADDE — 2005 numaralı pansiyonlar kanununun 3 üncü maddesinin müdürlere verilecek ücret hakkındaki hükmü mülga-
dır.

BEŞİNCİ MADDE — Bu kanun 1 eylül 1934 tarihinden muteberdir.

ALTINCI MADDE — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye ve Maarif vekilleri memurdur.

19 - V - 1934

Bş. V.	Ad. V.	M. M. V.	Da. V.
<i>İsmet</i>	<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>Zekâi</i>	<i>Ş. Kaya</i>
Ha. V. V.	Mal. V.	Mf. V.	Na. V.
<i>Ş. Kaya</i>	<i>Fuat</i>	<i>Hikmet</i>	
İk. V.	S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>M. Celâl</i>	<i>Dr. Refik</i>	<i>Ali Rana</i>	<i>Muhlis</i>

avin ücretleri umumî bütçeden verilir. Müdür, başmuavin ve muavinlere umumî bütçeden verilecek ücretler bütçe ile tayin olunur. Pansiyonlardan verilecek miktar da her sene bütçe kanununa bağlı (N) cetveli ile tesbit olunur. Bunlara başkaca hiç bir suretle zam yapılamaz.

MADDE 4 — Hükûmetin dördüncü maddesi olduğu gibi kabul edilmiştir.

MADDE 5 — Bu kanuna uymayan hükümler kaldırılmıştır.

MADDE 6 — Hükûmetin beşinci maddesi olduğu gibi kabul edilmiştir.

MADDE 7 — Hükûmetin altıncı maddesi olduğu gibi kabul edilmiştir.

Bütçe encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Bütçe encümeni

M. No. 160

Esas No. 1/969, 1018

13 - VI - 1934

Yüksek Reisliğe

İlk ve orta tedrisat muallimlerinin terfi ve teziyelerine ait 1702 numaralı kanunun bazı maddelerinin tadiline dair olan 1880 sayılı kanunun birinci maddesi ile 1702 numaralı kanunun yedinci maddesinin değiştirilmesi hakkında Maarif vekilliğince hazırlanan ve Başvekâletin 28 nisan ve 20 mayıs 1934 tarihli tezkerele-
rile Yüksek Meclisin tasvibine arzolunan ve tetkik edilmek üzere Maarif ve Bütçe encümenlerine havale buyurulan kanun lâyhaları Maarif vekili Hikmet Beyin huzurunda müzakere olundu.

1880 sayılı kanunun birinci maddesine ait tadil teklifinin esbabı mucibe lâyihasında izah

edildiği üzere işbu kanun lâyihası 1934 - 1935 ders yılında lise ve orta mekteplerde yapılacak ıslahatın icaplarını temin için hazırlanmış ve bu maksatla muallimlerin ders saatleri haricinde müzakere ile mükellef tutulmaları ve buna mukabil muayyen bir ücret almaları, muallim azlığını karşılamak üzere muallimlere verilecek ilâve saatlerin haftada beşten altıya çıkarılması ve muallimlerin kendilerine tevdi edilen vazife-yi iyice yapabilmelerine imkân vermek için haftada okutabilecekleri ders saatlerinin azamî bir had ile tahdidi teklif olunmuştur.

Esas itibarile bu teklifi muvafık bulan encü-

menimiz Maarif encümeni tarafından tadilen hazırlanmış olan metin üzerinden maddelerin tetkikine geçmiş ve birinci maddeyi tadilen; ikinci maddeyi, memurların ancak zaruret halinde muallimlikte kullanılabilmemesini ifade edecek bir hüküm ilâve ederek kezaalik tadilen ve diğer maddeleri aynen kabul etmiştir.

1702 numaralı kanunun yedinci maddesinin tadiline dair olan lâyihaın esbabı mucibesinden ve Vekil Beyin verdiği izahattan anlaşılacağına göre Maarif vekâleti idare kabiliyeti tebarüz eden değerli talim unsurlarından idare işlerinde istifade etmek mecburiyetinde bulunmakta ve bu günkü makam ücretleri derece ve nisbetleri bu ihtiyacı temine kâfi olmadığı mütalesile makam ücretlerinin yeniden tanzimi için salâhiyet istemektedir.

Mekteplerin terbiye ve tedris işlerinin muntazam bir şekilde idare edilmesi müdürlerin ve muavinlerin liyakat ve kudretlerine bağlı olduğu gibi kıymetli idare unsurları yetiştirilmesi ve mekteplerde terbiye ve idare işlerinin düzgün gitmesi için idare hizmetlerinin istekle kabul edilen bir iş haline getirilmesi de lâzımdır. Bu cihet bu kanun lâyihası ile bir maddesinin tadili teklif olunan 1702 numaralı kanunda dahi esas itibarile nazarı dikkate alınmıştır.

Ancak 1702 numaralı kanunun 7 nci maddesinde tesbit edilen makam ücreti nisbet ve derecelerinin ihtiyaca uygunluk noktasından tatbikatta müşkülât gösterdiği tecrübeye nazaran

salâhiyettar makam tarafından temin edilmekte bulunduğundan encümenimiz bu teminatı nazarı itibara alarak teklif edilen kanun lâyihasını esas itibarile kabul etmiş ve maddelerin müzakeresine geçmiştir.

Hükûmetin teklif eylediği kanun lâyihasında 1702 numaralı kanunun 7 nci maddesile tesbit edilmiş olan derecelerin ne suretle tadil edildiğini gösteren yeni dereceler teklif edilmiştir. Encümenimiz bu tadilleri mevcut olduğu temin edilen zaruretin icaplarına göre tayin cihetine gitmiş ve bu suretle Hükûmetçe teklif edilen azamî ve asgarî makam ücretlerini adet üzerine tesbit etmek üzere lâyihayı tadilen kabul etmiştir. Yapılan değişikliklere uygun olarak lâyihaaya muvakkat bir madde ilâve olunmuştur.

Alâkaları münasebetile her iki lâyiha birleştirilerek yeniden tanzim olunan kanun lâyihası müstacelen müzakere buyurulmak üzere Umumî Heyetin tasvibine arz olunur.

Bütçe E. Reisi	Reis vekili	Bu M. M.
Burdur	Isparta	Konya
M. Şeref	Mükerrem	A. Muzaffer
Aza	Aza	Aza
Bursa	Erzurum	Erzurum
Dr. Galip	Aziz	Asım
Aza	Aza	Aza
Giresun	Kırklareli	Manisa
Kâzım	M. Nahit	M. Turgut

BÜTÇE ENCÜMENİNİN TEKLİFİ

1702 ve 1889 numaralı kanunların tadiline dair
kanun lâyihası

MADDE 1 — İlk ve orta tedrisat muallimlerinin terfi ve tecziyeleri hakkındaki 1702 numaralı kanunun 3 üncü maddesini tadil eden 25 temmuz 1931 tarih ve 1880 numaralı kanunun birinci maddesi aşağıda yazılı şekilde tadil edilmiştir:

A) Orta tedrisat muallimlerinden lise ve muadili sınıflarında ders okutanlar haftada on beş ders ve iki saat müzakere, orta derecedeki sınıflarda ders okutanlar on sekiz saat ders ve dört saat te müzakere ile mükellef tutu-

lurlar. Ancak teşkilâtı müsait olmayan mahallerde muallimler bu mecburî ders ve müzakere saatlerinden daha az miktarda ders ve müzakere saati verilmesi caizdir. Bu suretle vazife alan muallimlere ihtisasları dahilinde olmak üzere Maarif mekteplerinde veya askerî mekteplerde ücret mukabilinde en çok altı saatlik ders daha verilebilir.

Lise muallimlerine bu mecburiyet dışında muvafakat ettikleri takdirde, ücret mukabilinde üç saatlik daha ders verilebilir.

Muallimin kabulüne mecbur olduğu vazifelerin her hangi birinden istinkâf etmesi esas vazifeden istifa etmiş sayılmasını mucip olur.

Uhdelerinde müdürlük, başmuavinlik ve muavinlik bulunan muallimler haftada en çok on iki saat ders okutmakla (Bu on iki saatte müzakere saatleri dahildir) mükellef tutulurlar.

B) Orta tedrisat muallimliği evsafını haiz olupta meslekten muallim bulunmaması dolayısıyla zaruret halinde orta tedrisat mekteplerinde muallimliğe tayin olunan memurlarla (A) fıkrasına göre ücretli ders deruhde eden muallimlere haftada okutacakları her ders saati için ayda dört liradan sekiz liraya ve her müzakere saati için de iki liradan dört liraya kadar ücret verilir. Kanunî evsafı haiz olupta orta tedrisat mekteplerinde muallimlik eden mütekahtlere 10 haziran 1930 tarih ve 1702 numaralı kanunun birinci ve ikinci maddelerinde gösterilen mebdde maaşı derecesi üzerinden ve maaş tahsisatından ücret verilir.

Maarif vekâleti lüzum gördükçe ecnebi lisanı muallimlikleri için kadrosunda ayırdığı maaş mukabilinde ecnebi tabiiyetinde bulunan lisan muallimi dahi kullanabilir.

C) Muallim ve memurlara verilen ücretlerle mütekahtlerin alacakları ücretler ve ecnebi tabiiyetinde olan lisan muallimlerine verilecek maaşlar müktesep hak teşkil etmez.

Ç) Muallimlikte yirmi beş seneyi doldurmuş olanlar rızaları olmadıkça ilâve ders ile mükellef tutulmazlar, yalnız müzakere vazifesini yapmak mecburiyetindedirler.

D) Orta tedrisat muallimleri resmî ve hususî mektepler ve müesseselerde haftada yirmi dört saatten fazla ders deruhte edemezler.

MADDE 2 — İlk ve orta tedrisat muallimlerinin terfi ve tecziyeleri hakkındaki 10 haziran 1930 tarih ve 1702 numaralı kanunun 7 nci maddesi aşağıda yazılı şekilde tadil edilmiştir:

Orta tedrisat mektepleri müdür, başmuavin ve muavinlerine muallimlik maaşlarından başka mekteplerdeki ve pansiyonlardaki idarî vazifelerine mukabil 1452 numaralı kanunun 5 inci maddesine tevfiakan ücret verilir. Bu ücretler varidatı müsait pansiyonlu mekteplerde kısmen umumî bütçeden, kısmen pansiyonlar tahsisatından, neharî mekteplerle pan-

siyonu olmayan leylî ve varidatı müsait bulunmayan pansiyonlu mekteplerde tamamen umumî bütçeden verilir. Bu ücretlere ait kadro bu kanuna bağlı cetvelde gösterilmiştir.

Cetvelde gösterilen ücretler azamî olup mekteplerin derece ve ehemmiyetine göre Maarif vekilligince tesbit olunur.

Bu ücretlerden ne miktarının pansiyonlar tahsisatından verileceği her sene bütçe kanunları ile tesbit edilir.

MUVAKKAT MADDE — 1934 malî senesi içinde pansiyonlarda vazife alan müdür, başmuavin ve muavinlere bu kanun mucibince verilecek makam ücretlerinin pansiyonlar tahsisatından verilecek kısmı 1934 malî senesi muvazenei umumiye kanununun 13 üncü maddesine bağlı (N) cetvelinde gösterilmiş olan miktarlardır.

MADDE 3 — Bu kanun 1 eylül 1934 tarihinden muteberdir.

MADDE 4 — Bu kanunun hükümlerini icraya Maliye ve Maarif vekilleri memurdur.

Lise ve muallim mektepleri müdürleri

Adet	Ücret Lira
3	150
2	125
12	100
19	90
5	85
4	80
3	70
48	

Orta mektep müdürleri

Adet	Ücret Lira
6	85
21	60
22	50
22	45
8	40
79	

<i>Başmuavinler</i>	
<i>Adet</i>	<i>Ücret Lira</i>
3	80
4	70
5	60
5	50
10	45
21	40
<hr/>	
48	

<i>Muavinler</i>	
<i>Adet</i>	<i>Ücret Lira</i>
10	45
10	40
148	35
<hr/>	
168	

